

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Збірна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Ж Н И В А.

Львів, 16. серпня 1933.

Жнива на укінченні. Вийшли вони в цьому році на західних землях добре, в деяких око-
лицях навіть вдовольно. Збіжжя досить намо-
лотне, зерно здорове, гарне. Виходило, що на-
ші селяни повинні бути задоволені, а нарід по-
винен би відітхнути після важкої праці. Та так
воно нажалі не є, бо ми живемо серед своєрід-
них умовин, де нашими руками можна дійти до
жнив, можна ними випрацювати найкращі ви-
ходи — однак не можна добитися економічного
ефекту, який повинен проявитися в добрій про-
дажі зборів.

Тепер починається щойно найбільша жура
нашого села. Біржа, яка нотує сьогоднішню пи-
шню по 27—28 зол. та жито по 17—18 зол., ви-
глядає навіть з тими низькими цінами надзви-
чайно потішаче для нашого селянина. Але на
практиці навіть таких цін ніхто не платить на-
шим селянам, і сьогодні збіжжя купці оферу-
ють розжаленому хліборобові за жито 10—13
зол., а маємо відомості, що деякі торговці по-
забирали наперед задатковане збіжжя по 7—9
зол. за корець жита. Нема ніякого стриму у ви-
користуванні примусового положення нашого
селянина торговцями і посередниками, які з ці-
лою безоглядністю зі жнив нашого селянина
роблять свої власні „жнива“. Бож наш селянин
мусить продати збіжжя, мусить заплатити всі
платності, які відкладав довгими місяцями,
сподіючись доброго врожаю і... заплати за нього.
Врожай прийшов, але забирають його за-

а буде берегти чи не половини всього доходу
зі селянського господарства. Коли не можна
цього зробити нараз, то треба робити це посте-
пенно, поводи, бодай у деяких округах, які вже
мають сильну кооперативну організацію. Треба
робити це бодай на пробу в деяких повітах, що-
би наше селянство мало справді радість і потіху
зі жнив.

Це про тих, що мають своє жниво. Але
скільки у нас по селах таких, які чекали довгий
рік на те, щоби знову заробити собі на лані на
прожиток. Якими ідеальними часами є ті зна-
мениті передвоєнні роки, в яких ставилось пи-
тання: жати чи не жати за 10-тий сніг? Десь там
через десятий сніг виїхала на лан жнивварка,
десь грозили страйком, а десь такі страйкува-
ли. Сьогодні цих можливостей зарібку далеко
менше, а в численних околицях нашого краю

живо цікавить уми наших безземельних селян
питання інше: чи йти жати за дев'ятнадцятий
сніг? І йдуть, бо коли не підуть ці, то найдуться
інші. Нужда зайшла так далеко, що заплату ко-
саря на день 70—90 сот. вважають доброю, а
хто має нагоду так заробити і продати свою си-
лу — на того глядять як на щасливця. Оце жни-
ва тих, які не мають своєї ниви та засуджені
працювати на чужій.

Оце жнива на західно-українських землях.
Ці наші жнива, на які цілий рік чекає селянська
рідня, що голодує на передвільку в ожиданні та
дждавшись пропаде в нетрах безвиглядних
господарських умовин, серед яких живе наше
село, безпомічно занепадаючи і не бачучи кра-
щих виглядів у найближчому часі.

Такі то наші обжинки, сумні і безвиглядні,
хоч жниво гарне. Добра тема не тільки для на-
ших економістів-теоретиків, але також пекуча —
для практичних керманців нашого економіч-
ного життя.

К у б а.

Революція на Кубі та її зв'язок з великими міжнародними проблемами.

„Що нас може цікавити Куба?“ — така
здивовано-обурений запит може поставити нео-
дин український громадянин, який з головою
сидить у різних турботах: який свідомий ката-
строфального значіння подій, що безпосередньо
затркують наш нарід. А проте, коли ми цікави-
мося міжнародними подіями, годі промовчати й
події з останнього тижня, що розігралися на
одному далекому острові на південь від амери-
канської Флориди. Маленький це край, а ціле
його населення акуратно рахує стільки меш-
канців, що Східна Галичина. А всеж, тамонні
події відбилися голосним відгуком у цілій сві-
товій пресі, бо стоять вони безперечно у тісно-
му зв'язку з великими інтернаціональними го-
сподарськими і політичними течіями.

Правно-політична ситуація Куби така, що
це ніби самостійна республіка з власним прези-
дентом, урядом із 5-ти міністрів, парламентом і
армією, а по суті край залежний цілковито від
американських капіталістів та спутаний навіть
формальними, правно-політичними клявулами
у користь супрематії Злучених Держав. На пере-
ломі XIX. і XX. ст., у висліді еспанської програ-
ної у війні зі Злученими Державами, Куба на-
палась цілком під американською адміністра-
цією, американці виготовили кубанцям консти-
туцію і заключили з ними таку умову, яка їм бу-
ла вигідна. М. ін. Злучені Держави мають кон-
тролю над усіми умовами Куби з третіми держа-
вами, Злученим Державам єдино присуджує
право осндовувати вузлові і військові станції
при берегах Куби а американський капітал має
монополь участі в усіх кубанських підприєм-
ствах та цілому тамонньому промислі. Тому не
дивлячись, що в часописних звітках про револю-
цію на Кубі негально появилася питання: яко
становище займе до тих подій през. Рузвельт,
— і тому теж інтервенцію американського посла
у Гавані та висилку туди американського круж-
лака не слід — бодай формально — вважати ім-
періалістичною заурпацією. Однак саме як на
завоюваній заурпацією глядять на американ-
ські впливи молоді кубанці, які під гаслом „Ку-
ба для кубанців!“ боряться за повне політичне
увезалеження Куби. Ось тут перша й головна
причина повстання проти президента Машади,
що правив на Кубі вже осмий рік і поздав ве-
личезні заслуги для господарської та цивіліза-
ційної розбудови краю, та якою проте сильна
націоналістична течія закидала нагоду пократи-
ве становище супроти Злучених Держав.

Якже так? — вирінає питання, — адже
Злучені Держави фактично підтримали револю-
ційний рух і спонукали Машаду та його вій-
ськового міністра Ерреру до втечі? Розважу-
ючи загалки дав напівчужий скрутий госпо-
дарський став Куби, себел якого родимна

американська дипломатія не хотіла доводити
до крайності роззрече населення, — а також
схвильованія південних латинських американ-
ських держав, які завжди грають роль гебії мо-
рального опікуна кубанців перед північними
американцями, та яких проте Злучені Держави
також не хотять в нинішній момент дражнити:
бо після провалу лондонської економічної кон-
ференції Рузвельт зматгав до широкій панамери-
канської економічної самостійності і тому радий
би оминати всяких конфліктів. Пішов президент
Машадо (при цьому відході не обійшлося без
сотні трунів і кількох сот раних) ще й тому,
що хоча він „американофіл“, а проте ліберал, а
в Злучених Державах при владі стоять демокра-
ти; тому й не мав там тієї симпатії, якою вітша-
вся там за попередників Рузвельта.

Очевидно, що ані націоналістичні протнаме-
риканські, ані соціально-радикальні настрої на
Кубі не вибухли із такою силою (хоч революція
— це кубанцям хліб насущний: вже на самій пре-
зидентури Машадо було там 7 революцій, закін-
чених масакрами опозиції!), коли не згадає
страхливе господарське положення. Значіння
Куби для міжнародної економіки легко зрозу-
міти, коли визначимо, що одна Куба дає поверх
половини цілої світової продукції цукру. За 5
літ американські інвестиції у цукровому про-
мислі досягли астрономічної суми шістьох міль-
ярдів доларів! Слід теж пригадати слави на весь
світ тютюнові вироби з Куби. Цукор і тютюн бу-
ли підставою розцвіту тої країни. Однак війна
познала йому кінець. В 1925 році вартість ку-
банського експорту, якого 80 відс. творив цукор,
упала на 75 відс. в порівнянні з вартістю перед-
воєнною. В 1930 році треба було продукцію цу-
кру обмежити там до 1/12 частини передвоєн-
ної продукції.

Експорт кубанських цигар упав на 1/3 пе-
редвоєнного експорту. З цього приводу прий-
шла шалена злижка ґрунтових цін. Фінансове
зломання у Злучених Державах орпінило ту-
ристичний рух до Куби. А тут надалили терміни
платності височезних істестійних позичок, а
до того ще й несподівані внутрішні відносини й
націоналізм та соціальна радикалізація на-

НЕОБХІДНА БРОШУРА

Новий
Самоуправний Закон

яке появилася.

ЦІНА ТІЛЬКИ 40 СОТ

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів,
Ринок 10.

СТЕРЕЖЕНОГО БОГ СТЕРЕЖЕ!

Обезпечайте збіжжя й пашу від вогню

В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

пів дармо, на те, щоби продати його на весну,
на передвільку, на теж саме наше село за ціну
кричї вищу. Або ще краще, коли позичать на
передвільку це збіжжя таки томож селянинові,
коли він не буде мати чим прожити свою рілню,
та скажуть віддати собі двічі стільки. Бож пре-
цїнь закон про лихву торкається тільки грошей,
а не „виручки“. Тут можна спокійно казати за-
платити собі за „сусідську чемність“. І наш селя-
нин знову у безвиглядній ситуації буде змуше-
ний ще джувати своїм добродіям, що не да-
дуть померти з голоду: адже треба комусь у-
правляти ту рілню, з якої живуть всі крім... са-
мого власника хлібороба.

В цій діяльнї, як у ніякій іншій треба нашо-
му селянинові обов'язково самодопомоги й ор-
ганізації. Тут місце широкої праці нашої коо-
перації і то не тільки як господарського, але пе-
редусім суспільного чинника. Тут місце усуну-
ти посередника, що забирає готовий ґріш з рук
нашого селянина, тут місце селянам продуцен-
гам боронити себе і свої важко запрацьовані мі-
зерні доходи. В цій діяльнї наші кооперативні
організації зробили мало, дуже мало. Певна річ,
що великі труднощі насуваються, коли говори-
ти про збут такого важного продукту, як збіжжя.
Правда, що важко взятися кооперативним об-
'єднанням за цю складну справу, коли до того
цей продукт неоднорідний і важкий до перепро-
дажі. А до того треба на нього ще готівки, якої
у нас багато нема, треба магазинів, яких теж
нема. Однак мусимо цю справу рушити прешті
вперед, бо саме нею можемо показати нашому
селянинові найяскравіше, як його обманюють,
як його використовують і які великі користи
може дати своя кооперативна організація. Така
справа може влити нове життя в цілу нашу коо-
перацію, може зробити її кровно необхідною
для кожного нашого селянина, бо буде рятую-
чи йому не дрібну надлишку в ціні, яку селянини
платять за потрібні йому промислові товари.

строїв казала урядові 55 відсотків усіх видатків призначити на військові. Вкінці дійшло до того, що на 4 мільйони мешканців було 600.000 безробітних, державні урядовці й учителі від місяців не діставали платні, а цілий край опинився над берігом пропасти.

Револуцію розпочав страйк портових робітників у Гавані. Присмирити демонструючі юрби кулеметами не вдалося. Долю президента

Машади вирішила армія, яка досі все його підтримувала, але на цей раз таки його покинула. Останні звістки кажуть, що на Кубі вже спокій. Владу перейняв коаліційний кабінет. Але чи вдасться йому вибрати з хаосу національно-політичних і соціально-економічних труднощів — важко передбачити. Це ті самі радикальні течії й катастрофічні труднощі, які шаліють нині по всьому світі.

Всеукраїнський Національний Конгрес.

Що таке Ініціативна Комісія в Празі?

Ми дістали із Праги доповідь, який містимо в цього інформаційних оглядів, не вдається допомогти у меритум справ. Ідея Всеукраїнського Національного Конгресу знаходиться поки що лише у стадії правдивої дискусії. Тому й передаємо казати про доцільність таких емігрантських заходів, як правська Комісія, про яку мова нижче. Ясна річ, що рішенням голою у цій справі мають лише тірані відповідальні політичні чинники. — *Прим. Ред.*

Прага, 14. серпня 1933.

Як уже згадувалось у „Ділі“, повстала в Празі Ініціативна Комісія для підготовки скликання Всеукраїнського Національного Світового Конгресу. Ідея скликання такого конгресу почала вже поважно зацікавлювати щораз ширші кола українського громадянства; так у краю, як за кордоном. Ставиться до цієї ідеї прихильно, треба з огляду на політичні події загальнонаціональної ваги та з огляду на загальнопризначену необхідність напружити всі сили нашої нації для того, щоб знайти вихід із того страшного становища, в якому вона сьогодні опинилася.

В склад пражської Ініціативної Комісії увійшла поки що деяка скількість одиниць, наших суспільно-громадських і культурних діячів, які погодилися зробити взаємно максимальні зусилля ідеологічно-програмового (партійно-політичного) характеру з тим, щоб дійти до встановлення акції на принципі координації (якнайдоцільнішого зв'язку) всіх своїх сил. Ініціативна Комісія у своєму складі ще остаточно не завершена, запрошують до неї щораз більше осіб і наводиться вона теж у стадії виготовлення тих ідеологічних основ і конкретних програм, які могли б лягти в основу скликання Всеукраїнського Національного Конгресу.

А проте, у своєму доцільночасному організаційному складі Ініціативна Комісія перевела вже кілька засідань і нарад, на яких встигла розглянути та ухвалити цілу низку планів і проєктів щодо скликання конгресу, які при зручній реалізації можуть безперечно довести до затіснення внутрішнього зв'язку між українцями у всьому світі, до вияснення ситуації і до значної актуалізації цілої української справи.

Що правда є особи, які ставляться скептично до цієї справи, особливо тут, за еміграції. Але здебільша це люди, які взагалі ставляться скептично до кожної справи, навіть і найдрібнішої. А що вже говорити про таку важку та відповідальну справу, як скликання Всеукраїнського Національного Конгресу, до того ще те емігрантського, а світового! Вони на цю тему взагалі не думали, а як і думали, то дуже мало, ає додумуючися докладно та до кінця. Як кожне нове явище та акція, так і справа конгресу в них викликала сумніви. Осуджувати за це людей не треба. Але слід підкреслити, що ці поодинокі особи чи групи, які на сьогодні ще висловлюють свої сумніви, не відкидають цінності та актуальності самої ідеї скликання конгресу, принципово признають її надзвичайно важкою і тільки добачують труднощі в можливостях переведення справи.

Що торкається ідеологічних основ, на яких стоїть Ініціативна Комісія та методів праці, то вона, поставивши собі позапартійні цілі, принципово стоїть проти якогонебудь втручання у внутрішні справи партій (їх ідеологічних основ, програм, структури, тактики), залишаючи їм повну можливість вільної політичної діяльності. Виходячи з такої партійно-політичної толерантності, комісія в цей надзвичайно важкий час для цілого нашого народу висуває на чільне місце гасло внутрішнього всеукраїнського міжпартійного миру як основної передумови для співпраці всіх наших партій над обороною всім нам спільних загально-українських інтересів. В цей мент, коли більша частина нашого народу не тільки не має мінімальних можливостей господарського, культурного і політичного роз-

витку, а просто загрожена у своєму існуванні, є національним імперативом звести до мінімуму внутрішні міжпартійні пересправи та злочини і божевіллям є якінебудь спроби дальшої анархізації українського життя.

Тому саме Ініціативна Комісія не сумарно займається критикою партій та їх помилок у минулому, але всі свої зусилля покладає на те, щоб гасло внутрішнього міжпартійного миру було не порожньою фразою, а дійсністю. Комісія бере на себе обов'язок не „об'єднувати“ наші політичні партії та групи в якийсь конгломерат людей, що стоять на діаметрально-протилежних ідеологічно-програмових становищах. Але шляхом взаємного порозуміння та уступок тактичного характеру підкреслюючи та висуваючи на чільне місце спільні для всіх партій моменти та загально-українські інтереси, хоче довести до якнайвідповіднішої для даного часу співпраці одиниць і груп.

Ініціативна Комісія, підготвуваючи тільки ґрунт для скликання Всеукраїнського Національного Конгресу і зовсім

Скоропадський і Льондон.

Російська емігрантська преса фабрикує ревеліції на тему зв'язків Скоропадського.

Польська преса згадувала мин. тижня кілька разів про б. гетьмана Павла Скоропадського та його підсилену діяльність на терені Англії. ПАТ повідомляє словами свого льондонського кореспондента, що представник б. гетьмана В. К. Коростовець звернувся був до сесійного комітету в Льондоні з проханням допомогти матеріально гетьманові Скоропадському повернути самостійність України, мотуючи, що за його гетьманування жиди ніби то мали на Україні повні права, які й матимуть знову, колиб він повернувся до влади.

Хоча не маємо можливості перевірити правдивості цих звісток, то всеж і вони і зацікавлення російської емігрантської преси вказують на те, що Скоропадський дійсно проявив в останньому часі в Льондоні якусь більшу рухливість. Деяко свідом на неї кидає стаття пражського місячника „Знамя Росії“ ч. 3. ва липень, в якому льондонський його кореспондент віддається навіть у подробиці. З інформацій його обов'язку, з уваги на саму тему, яка нас цікавить, подаємо текст тої статті:

„З початком 1933 р. діяльність п. Коростовця, людини гетьм. Скоропадського в Льондоні, почала замирати, бо чоловік, що субсидював ту діяльність якийсь Мавді Грегорі, відомий зі скандального процесу за продаж титулів, попав у тюрму і був визнаний банкрутом.

Відомо, що з початком 1931 р. п. Мавді Грегорі дав у розпорядження українській пропаганді в Льондоні свій журнал „Уайтголл Газет энд Сент Джеймс Ревю“, опісляж дав Коростовцеві великі гроші для zorganizування Англійсько-Українського Товариства й видавання журналу „Інвестігейтор“. Маючи широкі зв'язки з англійськими політичними колами, Мавді Грегорі зваб Коростовця з деякими активно протибольшевицьки настроєними англійськими політичними й фінансовими діячами.

Володимир Константинович Коростовець — колиш. службовець російського міністерства закордонних справ. До гетьмана Скоропадського причаїв він уже на еміграції, бо з приводу своєї освіти й колишньої діяльності не мав він ніколи з українським націоналістичним рухом нічого спільного. Тепер Коростовець є членом кількох вишгороджених аристократичних клубів, м. і. членом Королівського Автомобільного Клубу, має власне розкішне авто, шофера, і зовсім не обмежується в розкохах. Людина він інтелігентна, рухлива, говорить кількома мовами, репрезентовна на вигляд, з культурними звичками.

Коли в Німеччині прийшов до влади Гітлер, діяльність Коростовця в Льондоні поширилася. Очевидно, вже довніше був деякий контакт між „нацями“ й українськими монархістами і Скоропадський діставав від націоналістів деякі субсидії. Десь від лютия—березня, без огляду на те, що Мавді Грегорі перестав підтримувати Коростовця, останній розвів тут широку роботу. Йому вдалося переманити деяких розмірно значимих англій-

ОЛЕНА ЗІ ЗАБОРСЬКИХ ГРИЦАР,
вдова по бл. п. о. Миколі, парохіві Горожанщини Малої, упокоїлася по довгій і тяжкій недугі дня 14. серпня 1933 у Львові. Похорони відбулися дня 16. серпня ц. р. на Личаківський цвинтар. В. І. П. І.

не претендуючи на провідну роль, уважала себе тільки тимчасовим органом, який міг би допомогти при навізанні зв'язку між різними групами та підготовленні ґрунту для узгодження поглядів на сам конгрес і хід його нарад.

Слід думати, що якщо більшість наших політичних партій остаточно займе і задекларує своє прихильне становище до ідеї скликання Всеукраїнського Національного Світового Конгресу та візьме не тільки пасивну, але й активну участь в організації його, — то це згорі стане запорукою успішності акції. З прихильністю стверджуємо, що поки що не видно ніякої ворожої акції; навпаки, помічаємо всюди серед широкого громадянства велике зацікавлення справою і поважне трактування її.

Переговори з окремими громадськими і культурними діячами та політичними партіями за еміграції Ініціативна Комісія вже почала і сподіватися, що вони дадуть добрі наслідки. Одночасно подібна акція ведеться і поза межами Чехословаччини та Європи. Справді: коли зліз на літ тому ідея скликання такого конгресу була утопією, тепер вона вже стає реальністю і захоплює щораз ширші кола нашого громадянства.

Мотиви, що привели до англійців дати їм Коростовця матеріальну й моральну допомогу, очевидно — різні. Серед тих мотивів, які можна брати під увагу відрамані вістки, головні такі: 1) Деякі найзазвичайші й безжорстні протибольшевицькі дії піддержують Коростовець тому, що його план видається їм одним з реальних планів освободити Росію від більшовизму. Покинувшись на те, що російська еміграція роз'єднана, бредє „врозь“ і не може зговоритися з собою в головних основах політичної програми загальної тактики супроти Радсоюзу, ці люди вважають, що їм залишається тільки підтримати план Коростовця, як план, що має деяку реальну основу і деякі англійці на успіх, беручи під увагу ту підтримку, яку він зустрічає з боку Гітлера.

2) План Коростовця зустрічає велику підтримку з боку англійської адміністрації в Індії. Ці люди, що власним досвідом переконалися в значенні комуністичної зарази, до смерті бояться більшовизму і хочуть або їх повалити, або на кожний випадок такого їх ослаблення, що вдало б їм змоги шкодити англійським інтересам в Індії. Крім цього „індю-англійці“ пам'ятають ще досі легенду про задуми національної Росії витиснути англійців з Індії. Це привело їх до кати не тільки ослаблення більшовицької Росії, але Росії взагалі. 3) Врепті є й чисто егоїстичні мотиви: Деякі англійські „делюї“ надіються, що на випадок відділення України їм матимуть головний вплив у її будівництві і зможуть шляхом експлуатації природних багатств відкрити просторі (нафта, вугіль, залізо, пшениця) збагатити собі великі прибутки.

Близькі до консервативної партії діє (якоюсь) Льондон, Денбі, Філімор й ін.) підтримують Коростовця з мотивів як під 1). З „індю-англійців“ приймає значну роль сер Майнед Олвайт, б. губернатор Пенджабу. Мотиви сера Генрі Дегердинга і деяких інших „бізнесменів“ треба віднести до третьої категорії. Так пр. відомо, що Коростовець має певну субсидію від пароплавної компанії Фіннаас Віллі за об'їзду залізничної й у майбутньому пополь за аналіз товарів з портів Чорного моря.

Про тісний зв'язок між українськими шпигунськими в Льондоні й „нацями“ немає сумніву. Під час свого побуту в Льондоні Розенберг гостив у себе кількох разів Коростовця і в бюрі цього останнього помітився від травня два емісари „націй“. Один з них галичанин Кисілевський (підчеркнути саме — А. Кисілевський) підтримує зв'язки з українськими шпигунами.

Ширіть наш часопис!

бити патріотичні історичні поеми, що гріють П.
коли сонце заїде, часом оперетку, щоб про-
няти журу, інколи якусь європейську новину,
щоб знати, чим широким світ цікавиться. Бо-
цаль упевнив, що добре було би відновити „Тим-
ка Капрала“ (конче переробити!). Кривницька,
що в Делятині цілком було би заграли „Піті-
рян“ (конче переробити!). Соловєва, що на-
вряде було би роздобути старші російські поеми
(не треба платити авторських гонорарів!). Вла-

Натомість кари гривни чи прешту — цитований лише закон взагалі не знає!

В той спосіб Повітовий Староста засудив підписати за чин, необачний прозивним станом поклікання 2 статті закону з 2. III. 1932 та виміряти кару на підставі тої статті, хоча вона не передбачує не тільки такої, але взагалі ніякої карної санкції (кари), а то зуперед правничий заклад: „nulla poena sine lege poenali“.

Вкінці засуджена зазначає неадекватність перекладної розп'яну. Розп'яну не виказала, а вслід за тим бракує означення, коли, де і як допустилася засуджена якогось чину, забороненого під загрозою кар.

В той спосіб за чин взагалі законом неозначений і на підставі закону, що не обнімає інкримінованого чину, виміряв Повітовий Староста підписаний кару на підставі 2 статті закону з 11. III. 1932, що взагалі не передбачує ніякої кар!

Ці Ожальки але про фактичний стан справ, то засуджена не організувала ніякого приватного шкільного курсу, а тільки на бажання батьків вела навчання дітей у шкільному віці по приватних домах їхніх батьків, що по думці 8. статті закону з 11. березня 1932 про устрій шкільництва (Д. З. Р. П. з 7. травня 1932 поз. 339) не тільки дозволене, але просто обов'язкове під загрозою карних санкцій, які означає Міністерство Освіти.

В даних обставинах засуд Повітового Старости тим дивніший, що в присілку Рушір, громади Космач, нема ніякої ані державної, ані приватної школи. Найближча школа в Яблоніві віддалена від Рушору 9 км., а друга найближча школа в Космачі—сєлі, віддалена 3 км. Вести домашнє навчання серед таких дуже несприятливих обставин по розкиненні горами гуцульських хатах — річ дуже утяжливна і заслуговувала б радше на призначення й піддержку комітетатних властей, ніж на незаслужену і незаконну кару. Це тимбільше, що в даних обставинах домашнє навчання є туї однієюм законним способом виконання шкільного обов'язку, якому по думці 6. статті тогож закону підлягає кожна дитина у шкільному віці.

З огляду на вище изаєдені мотиви вносить підписана переказати цю справу до вирішення Окружному Судові в Коломні

Космач, дня 18. липня 1933.

Ольга Васильковська

в Космачі—Рушір, п. Космач.

Карне рішення коломийського старости і спротив проти нього подаємо до прилюдного відома. Якщо інші повітові старости такими самими рішеннями спинюватимуть освіту українських дітей там, де нема ані державної ані приватної школи, то очевидно в кожному такому випадку треба безумовно вносити своєчасно спротив та повідомляти про це Правну Оборону при Головній Управі „Рідної Школи“ у Львові, вул. Словацького 14, а також українську пресу.

Більшовики на історичному конгресі.

МОСКВА, 16. 8. ПАТ. Завтра виїде з Москви на семий міжнародній конгрес істориків у Варшаві делегація радянських учених під проводом 6. комісара освіти Луначарського. Радянська делегація репрезентує всесоюзнє академію наук в Ленінграді, комуністичну академію в Москві і білоруську в Мінську.

Зацький, що кожна справжня труп повинна мати у своїм репертуарі „Гамлет“ (теж треба переробити і теж не треба платити авторських гонорарів!).

Далі всі погоджуємося, що не штука загрести „Батурина“ або Шекспіра на великій столичній сцені, а штука помістити історичний замок в військом на таких дошках, що надаються тільки для модерної французької фарси. де за всю устатковану вистарчає одно-одніське ліжко.

Та найбільша штука, без огляду на конфлікти з білансом, репертуаром, публікою і самими собою, пробиватися з дня на день, з міста до містечка, з містечка в село з тим самим етотомним зав'язанням, з погідною усмішкою, з невідступною богицею молодости — вірою, що родить одно велике чудо: відмолоджує.

Погляньте на них усіх у повному сонні, над рікою: вони ще молодші, як на сцені. (Непатріотичне діло робить У. З. Енциклопедія, що подає дату народження наших артистів!). А коли розбалакаються про свої плани — сам молодіші. Та бурлацтво життя вчить гумору: „Панове товариство! Чи не пора би змити горячі голови холодною водою?“

І прут укритися новими бульварми і новою ціною. А як тільки сонце заїде, ті самі обличчя, скупані у криштальній воді, треба буде намазувати товстими шмичками, на часті голови наклеювати липкі перуки і на плечі накладати костюми, що в тісній салі печуть у літі більш, як гуцульський кожух.

Бо покищо нема ніякого мистецтва без відної брехні.

Вісти з Волині.

Сумні результати шкільного плебіситу. Представники батьків, що підписали декларації за українську викладову мову в сільських державних школах, одержують уже через шкільних інспекторів повідомлення про рішення шкільної кураторії. З цих повідомлень українські батьки зі здивуванням довідуються, що невідомі їм батьки склали декларації за польську мову навчання й то за таку кількість дітей, якої досить, щоб признати викладову мову польську й „руську“, або виключно польську. Звідки взяли ці батьки, про це селяни то там то тут лише тихо шепчуться. Стільки дала українським масам з таким зав'язанням і свідомістю виявлена ними воля. Як впливають на маси подібні результати їхньої боротьби за душу дітей, легко собі уявити.

Хто вчить у сільських школах української мови. Те, що діється на Волині з викладовою українською мовою в утравістичних народних школах та з нашою мовою як з предметом, межує вже з образою для гідності й культури українського народу. Серед польських учителів і вчителюк, що складають величезну більшість учительських сил, є дуже мало таких, що бодай як-так знали би українську мову. Для цих учительських сил у липні ц. р. відбулися курси української мови при крем'янецькому ліцеї. Дуже цікавим явищем було те, що делегентами були навіть учні гімназії! А про те, як ці учительські сили вчать української мови в школі, може свідчити такий випадок. Одна вчителька ледви розуміла українську мову. На запитання делегента, як-же вона викладає українську мову, з самопевністю відповіла: „Я вже першу „Зірку“ (читанка) знаю“. Отже вчителька разом з учнями вже першу читанку „пройшла“. Хіба не поступ? Здається, тут уже доводиться говорити не лише за те, щоб такі українська мова викладалася як слід та щоб стала викладовою мовою в відповідних школах, але й за те, щоб учителі й учительки не калічили нашої мови й не вчили наших дітей неправильно говорити по українськи. І взагалі, доки ця аномалія буде продовжуватися і коли нарешті українських дітей будуть вчити українці? Чи не час батькам-волинцям уже започаткувати домашнє навчання своїм дітям?

До чого готуються? В Почаєві відбулися „курси“ для священників-законовчителів у сільських і інших школах. Курси улаштувала православна митрополія, а ближчим керманічем цих „курсів“ був єпископ Симон. У цих „курсах“ узали участь представники православного духовенства з цілої Польщі — росіяни, білоруси й українці, а владиво — малороси „руської культури“. Свідомих українців майже не було. Звичайно, викладовою мовою була російська мова. Але на цих курсах, як казали в Крем'янці, читалися реферати й на ширшій темі виховання дітей і молоді та обмірковувалося питання викладової і виховної мови в школі й церкві. Цікаво, що ці міркування проголошено таємними й про резолюції, що запали в справі викладової мови релігії і позашкільного виховання, годі довідатися. Можна лише домірковуватися, що могла ухвалити ця „русская братія“ в справі мови. Очевидно, ці резолюції на щось потрібні.

Наколесники на службі армії.

ЛЯЙПЦИГ, 16. 8. ПАТ. Комісар спорту німецької республіки наказав розв'язати всі німецькі товариства і союзи наколесників. Замість тих союзів повстане одна центральна організація під назвою „Воєнімецький союз наколесників“. Акція має мілітарний підклад.

Англія будує літаки.

„Дейлі Геральд“ повідомляє, що англійський уряд задумує вибудувати 100 нових бойових літаків на випадок, якби міжнародні розбройні переговори скінчилися невдачею. Плани нових літаків уже готові і з кожна хвилині можуть бути зреалізовані.

За обмеження продукції збіжжя.

ВАШИНГТОН, 16. 8. ПАТ. Державний секретар для різних справ ціловив погляд, що Зл. Держави готові субсидіювати експорт збіжжя, якщо не буде зроблена міжнародна угода, що обмежує продукцію. Зл. Держави приймуть кожний розумний план європейської співпраці, що вводить такі обмеження, які вдовольнили би Канаду, Аргентину й Австралію. Державний секретар запевнює, що уряд зведе контроль продукції базових ще цієї осені.

На Кубі вже спокій.

На основі найновіших інформацій з Гавани на Кубі привернено цілковитий спокій. Урядові, що спирається на армію, вдалося солідувати в короткому часі свої ставлення до великої спроби розбурхання населення доживувати заворушення адалево. Нова армія Чеспедеса утворив уже вояки загону, якому сам займає теку міністра внутрішніх справ. Воєнний стан буде в найближньому внесений, залишиться тільки заборона зброї. Столиця Кубі зачинає приймати праці, більшість склепів уже відкрита.

Уряд Зл. Держав відкликає уже одні з портів задля охорони життя і майна громадян Зл. Держав. В кубанських політичних колах вважають це доказом, що новий уряд не дає статочну гарантію безпеки для американських громадян. Зачувати, що в найближньому розпочнуться між Кубом і Зл. Держави гомельні переговори.

ГАВАНА, 16. 8. ПАТ. До карного суду була скарга проти 6. президента Мануеля Чеспедеса його кабінету, шефа поліції та бургомістра Гавани. Обвинувачують їх у вивізті та вкрадінні публичних грошей. Хоча Чеспедес поверну до нормальних відночин, то вимагають ринають ще акти васильства. В міській поліції прийшло до заворушень, наслідком чого вивіз на сторожа дала салву до вазнів. Трех осіб піло рани. Зачувати, що 6. президент Мануель задумує осісти в Німеччині.

Доплата за зменшення продукції.

ВАШИНГТОН, 16. 8. ПАТ. Начальник організації кредиту для фермерів заявив, що в згоду президента Рузвельта продукція збіжжя буде виплачена квота 110 мільонів рірів, а продуцентам збіжжя 90 мільонів за зменшення продукції. Планатори базових культур знизити 25 до 50 проц. своїх зборів. З тих грошей не потруять належностей, що припадають від продуцентів для державного скарбу.

По широкому світі.

— В Москві утворився всесоюзний комітет під проводом Муромца. Даванням комітету виладити колонізаційні райони малозаселених областей і падає колонізаційна земля.

— Японський цісар відплив круїзним кораблем острова Бонін, де відбудеться закінчення війни японської флотії при участі 100 японських кораблів.

— В Парижі відбудеться в дні 19. 30. 31. ц. м. світова конференція сіоністів.

— У зв'язку з проголошенням статусу обласної в Естонії уряд рішив змінити превенційну зазуру на грошові карі або вазини.

— На думку радянських офіціалів, що сьогорічний урожай в Радянщині найкращий від 1913 р.

— Боснійський часопис „Ель Геральд“ пише, що нинішня Німеччина має сильнішу і кращу армію, ніж у 1914 р. перед вибухом війни.

ГУБЕРНАТОРІВ СИН ПАЧКАРЕМ.

ОЛЕКСАНДРІЯ, 16. 8. ПАТ. Мовою Гелісина бувш. губернатора Каїра й бувш. єгипетського посла в Туреччині, засудили на трирічну вазини та 500 фунтів стерлінгів карі за вганяння перепачкувати 138 кг. гашишу. Він його, яка сподівалася дозволити, так ставилася тим присудом, що померла.

КУПЕЦЬ ЗГИНУВ НА ШАФОПІ.

БЕРЛІН, 16. 8. ПАТ. У Гамбурзі знайшли голову купцеви Шмідові, якого було вбито на смерть за душегубство.

ГАНДІ ГОЛОДУЄ.

ПУНА, 16. 8. ПАТ. Ганді почав голодувати вполудне й хоче вести її аж до смерті. Йому не признають права державного імунітету. Ганді невдоволений, що йому не дозволили помістити в пресі статтю та що не допустили його цього тижня репортера, проти якого він протестував у заяві, яку зложив влітку в Баю.

БЕЗРОБІТТЯ.

Безробітних, зареєстрованих у державних комунальних урядках посередництва праці в сій Польщі було в дні 12. серпня ц. р. 200 тис. що становить зменшення числа безробітних відносно до попереднього тижня на 10 тис. осіб.

СПРАВА ПІДПАЛУ РАЙХСТАГУ.

Листи надпрокуратора до Брантінга та Ромена Ролана.

БЕРЛІН, 16. 8. ПАТ. Бюро Вольфа оголосило два листи надпрокуратора німецького трибуналу до провідника шведського сою. демократів адв. Брантінга та до фр. письменника Ромена Ролана. В листі до Брантінга сказано, що в копенгагенському час. „Соціал-демократен“ була стаття „Правда про пожежу райхстагу мусить вийти на денне світло“. Брантінг є членом міжпар. комісії. правників, яка збереться в Газі для видачі оречення, що в справі пожежі мають признати слушним. Комісія не обмежиться до прес. вісток, а має річеві зізнання з першої руки. З того можна здогадуватися, що йде про деякі додаткові матеріали, яких у слідстві ще не висікували. Крім того той матеріал міг би казати підозрівати в участі в пожежі особи, проти яких досі не почалося крим. слідство. Хоч було візвання та хоч визначено нагороди, ні надпрокуратор ні слідчий суддя не одержали вісток, крім тих, які вихисновано, тому надпрокуратор був би влячний Брантінгові, колиб прислав йому доказовий матеріал, який мовляв має комісія.

В листі до Ромена Ролана надпрокуратор зазначає, що лист фр. письменника з 18. червня в справі пожежі райхстагу йому переслали. В листі Ромен Ролан каже, що вістки, які він має, виключають усікі сумніви щодо вини болгарів, обвинувачених у співучасті в підпалі райхстагу. Заявив Ромен Ролан виходило би, що він має фактичний доказовий матеріал, тому надпрокуратор був би йому влячний, колиб якнайскорше прислав йому ті матеріали.

3 НАШИХ ЛІТНИЦЬ І ЖИВЦІВ.

РОЖАНКА.

Рожанка є найменшим і наймолодшим літницем в долині Опору. Донедавна стояло при залізничній станції цієї назви лише кілька адміністративних будівель та одна вілла власників скільських лісів бр. Гредлів, аж перед кількома роками гурток української інтелігенції набув кількох десятків моргів поля, які розпарцельовано під будову. Деякі з власників ґрунтів, переважно професори розв'язаної української гімназії в Тернополі, вже побудувалися, а перенесені в містечко на емеритурі проф. О. Гусаківський осів там на постійне, розвів вірцеву пасіку та зевеличав газдівство і почувається там прекрасно. Загалом українська інтелігентська колонія має вже п'ять готових будівель, які в часі сезону були переповнені літниками, а кілька будівель в будові.

Ця невеличка оселя має прегарні, але з причини невеликої кількості пригожих будівельних ґрунтів доволі обмежені вигляди на розвиток. Оселя розташована на пограниччі громад Тухля, Рожанка і Славське в затишній, дуже гарній долині, в якій річка Рожанка впадає до Опору, серед гір, покритих чистим лісом. Дав вона випряму можливість відпочинку серед своєї на доні природи, уживання соняшних і річних купелів та організування піших і велосипедних прогулянок у Бескиди. Залізнична станція в місці, почта віддалена 5 км. від оселі в Тухлі, апровізація легка, а кошт набути ґрунту та будови хати зовсім невеликий.

Окоці побудувати собі домівок для власного життєвого чи на підземі літників повинні подікатися Рожанкою, поки це можна купити без злишнього зусилля будівельну площу та використати добру будівельну кон'юнктуру.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоруща 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол.

— Кравецька робітня Михайла Стеця, Львів, Ягеллонська 24, абсолютна академія крою в Шугарді і Липську, виконує для Всч. Духовенства реверенди, папістики, пальти і колпаки. Для Ва. Панів виготовляє всілякі кравецькі роботи швидко й елегантно по найновішим взорам і по найнижчим цінам. — Великий вибір матеріалів. 213

— Збірка на львівські півоселі. В суботу 19. серпня „на Спас“ відбудеться прилюдна збірка на львівські півоселі. Усе громадянство просимо щедрими даними засвідчити, що йому дорогі наші діти та що благородна праця знайшла зрозуміння у всіх. Наша нація — це наші діти, а що діти ростуть та розвиваються, тому не можуть голодувати. Нехай не буде нікого, хто і найменшим латком не причинився би до цього, щоб

українська дитина хоча б 6 тижнів у році була сита. — Комітет.

— Свято в честь Кульчицького не відбудеться. Повідомляють, що свято в честь Ю. Кульчицького, яке мало відбутися у Шлях. Кульчицьких в дні 19. і 20. п. м., з причини від нас незалежних не відбудеться. Нашій делегації заявив представник староства в Самборі, що дозволу на свято найправдоподібніше не дістане, тому, що подібне свято улаштує Польська держава 8. вересня п. р. і староство не може дозволити, аби перед тим днем таке свято де-небудь відбувалося. Кульчиці 14. 8. 1933. — За комітет: о. Дмитро Гордійський; Теодор Кульчицький-Штокало.

— „Білий круг“. В доповненні новинки про похорони б. старшини УГА Ярослава Лопатинського, що відбувся, як ніколи тихо, треба зазначити, що наше відоме похоронне заведення „Харіс“ безкорисно влаштувало ті похорони, даючи свою домовину, свідо й караван з обслугову. На славу „Харісові“ треба теж занотувати, що досі влаштувало воно теж безкорисно 14 похоронів бідних українців Львова, яких родини не могли здобути на відповідні похорони з приводу сьогоднішньої нужди.

— Англіїці про український нарід. Англійський щоденник „Дейлі Експрес“ з 1. п. м. помістив статтю відомого англійського письменника Тільмана про національні меншини та національні питання на півдні й сході Європи. В статті з'ясоване теж положення українського народу. Зауважити, що п. Тільман працює над книжкою про селянство у зв'язку зі світовою кризою і присвячує в ній належну увагу українському селянству на всіх українських землях.

— За зневагу державного прапору. Суд у Стрижеві розглядав недавно справу 22-літнього П. Беднарчика й 18-літнього П. Лиска, що на святі 3. Травня п. р. в селі Бонарівці пов. Ряшів мали зневажити польський державний прапор. Суд присудив на місяць тюрми кожного. Оба присуджені — свідомі молоді селяни.

— Міжнародний зїзд істориків відбудеться на другий тиждень у Варшаві. Перший зїзд був 1900 р. у Парижі. На другому зїзді, що відбувся наступного року в Римі, рішено надати тим зїздам періодичний характер. Опісля були зїзди в Берліні, Лондоні, Бріселі і Осльо. Майбутній варшавський зїзд буде сьмим з черги. Возьмуть у ньому участь представники всіх європейських народів, 34. Держав і Радянщини числом до 900 осіб. Відкриття зїзду визначено 21. п. м., після чого учасники будуть працювати цілий тиждень.

— Хто виграв на лотерії? П'ятого дня тягнення 4 класи 27 Держ. Лотерії впали виграні на такі числа: 250.000 на ч. 35538. 100.000 зол. на ч. 107462. 50.000 зол. на ч. 102236. 20.000 зол. на ч. 127530. 10.000 зол. на ч. 100281. 5.000 зол. на ч. 144482. 2.000 зол. на ч. 25823, 37283, 47009, 48701, 95362*, 101765, 105055, 121083. 1.000 зол. на ч. 42811, 48686*, 48705, 62195, 71551, 75416. 80036, 89565, 96433, 131323, 136500, 149297, 500 зол. на ч. 32672, 41949, 61990, 62298, 79774, 406 зол. на ч. 1765, 7381, 7673, 12781, 15390, 18369, 21598, 23466, 26555, 32345, 32421*, 41910, 44004*, 47416, 49396*, 58421, 58593, 70212, 74089, 76711, 116552, 118499, 118245*, 118195, 119833, 123037, 134619, 139098, 145204*, 147061. На числа означені зїркою впали премії.

— Як кидь американських листів. Йосиф Орловський, старший контролер на гол. пошти у Львові викрадав із американських листів долари. В його кімнаті знайшли 45 американських листів. Суд засудив Орловського на рік в'язниці та втрату громадянських прав на 5 літ.

— Божевільна зі сокирою. На Гетьманських Валах у Львові Ірина Богуцька та її приятель Іван Мауц напали на Василя Стойка, сторожа камениці при вул. Пекарській 91 (в якій мешкають). Богуцька вдарила Стойка кілька разів у голову сокирою, а Мауц пробив його кілька разів пильником. Стойка відвезли до шпиталю, напасників арештували. Богуцька, умово хора, вмовила в себе, що Стойка її ворог.

— Львівська хроніка. У львівській пливальні на Клепарові утонув 16-літній гімназист Юрій Чермерис, син вчителя народних шкіл. — На Катерині Галлевіч з Левандівки напало на вул. Пліховській (біля жидівського цвинтаря) вчором двоє незнайомих опришків і заткавши їй рот, відірвали їй торбанку з готівкою 134 зол. — Куратор Шкілної Львівської Округи Юрій Гадомський виїхав на кілька днів службово до Варшави. Його заступає д-р Веринський, начальник персонального відділу.

— Краєва хроніка. Над Сибірщиною перейшла вночі на 13. п. м. сильна буря з хмароломом і наробила великої шкоди. — В Горлицькому повіті великий град; поодинокі брили леду доходили величини гусячого яйця. — В Бузі коло д. Кристинополя пов. Сокаль утонув підчас купелі 19-літній Франц Судович. — У Варшаві вмер японський посол Гірукі Кавай. — На залізничній вулиці між станціями Залізнично-Колодязь біля

Жовкви випав з потягу кондуктор Михайло Бенько і тяжко потовкся. В грізному стані відставили його до львівського шпиталю.

— Кривавий поділ збіжжя. В селі Стаськовій пов. Лисько підчас суперечки за поділ збіжжя, зібраного з поля, 29-літній Йосиф Проша стріляє з револьвера до свого швагра Станіслава Бранецького, кладучи його трупом на місці. За годину Проша, пронятий трагічною подією, відправив собі життя.

— Фальшивники грошей. У Квасиліві коло Здолбунова викрито тайну фабрику фальшивих 1-золотових монет, які пускали масово в обіг на терені здолбунівського і рівненського повітів. Арештовано фальшивників монет Вацлава Дробного та його жінку Анну. У Здолбуніві арештовано сестру Дробного, Анну Харватову, власницю пекарні й цукорні.

— За шпигунство. В рівненському окружному суді відбулася розправа проти селян із Мощаниці, Н. Ковальчука та П. Ковальчука з району Слаути (СРСР) за шпигунство. Обоє засуджено на два роки в'язниці. — Перед нагним судом у Вильні почалася розправа проти 40-літнього Вол. Клишівича, обвинуваченого в шпionaжі Клишівича та його товариша Мих. Козака — як твердить акт обвинувачення — приховувати були на кордоні, та коли їх хотіли вилегітимувати, вони стріляли з револьверів. Підчас перестрілки згинув Козак і поліцей Гжегорчик. Клишівичеві грозить кара смерті.

— Річні вістки. 69-літній професор гамбурського університету д-р Франц Райхе в часі прогулянки на вершок гори Шенблук в Альпах, високої на дві тисячі метрів, умер від удару серця. — В часі маневрів американської повітряної флотії на Гавайських островах упав у море військовий літак, наслідком чого 5 осіб утонуло. — Італійські військові летуни Де Пінедо і Д'Анунціо задумують вилетіти в найближчих днях з Нью Йорку до Багдаду, щоб побити рекорд довжини лету французьких летунів Костоса і Росія. — До Тревіру, де виставлена Христова риза, прибуло мин. неділі загальне число 570.000 паломників. — Наслідком останніх спеє в Тегерані було 200 випадків божевілья. — В Анастасієві, прогуляючись місцевості коло Атен, згоріло 320 будів. — Азори навістив землетрус, що знищив місто Понта дель Гада. Число вбитих і ранених велике. — У французькому департаменті Жиронд горять ліси, загрожуючи кільком селам.

Дописи.

ДОБРОМИЛЬЩИНА.

Свято Мазепи у Віську. Дня 12 липня п. р. сел. Віський урочисто святкувало пам'ять Мазепи, не зважаючи на заборону адм. влади влаштувати похід вулицями села і відправити панахиду біля пам'ятника політ. На це свято прибули також громадяни з poblizьких сіл. Розпочалося воно панахидою в місцевій церкві при численному залізні народ. Відтак були мачеві змагання між дружинами „Вісько“ і „Запорожесь“ з Ніжанивч, які закінчилися перемогою Віська. Вечором у гарно прибраній залі „Народнього Дому“ відбулася академія в честь Мазепи, на яку зложилися хороні продуції, виконані хором з Віська, декламації і реферат. Свято закінчило національним гимном.

Свято Матері в Добромилі. Дня 23 липня п. р. старанням захоронки СС. Службинців у Добромилі відбулося в залі „Народнього Дому“ в Добромилі Свято Матері. Виїзково це свято притягувало майже все місцеве громадянство. Зокрема зауважили ми численну участь міщанства. Учасники свята із захопленням прислухувалися декламаціям малечки-діточок, убраних в національні строї та прикрашених адалити альпюрними вбранням, виконанням при їх співі і в супроводі музики. Реферат про значіння Свято Матері відчитала п. Мудріна. По відспіванні діточками „Боже великий єдиний“ відбулася сценічна вистава під назвою „Лаві і Гануся“. Ціле свято залишило якнайкращі враження в учасників. Щодо тут побачили ми наглядно, яким важним освітньо-культуричним чинником є для нас захоронка, а для якої так мало зацікавлення буває у нашого громадянства! Сестрам Службинцям належить попомогти припання і горяча подка за так гарно вихованих дітей і приготування того рідного, а такого симпатичного свята. Шкода лише, що зроблено це без широкого відомлення, наслідком чого багато людей з Добромильщини довідалося про це вже тільки з оповіданнями.

СПОРТ.

БОРИСЛАВ. Україна—Кадмаг 3:1 (1:1).

Україна в складі: Бутель І., Мисаля, Олівій, Лашчун, Юліан, Бутель ІІ., Шибала, Магоцький, Кашон, Воробей, Максимів.

Перемога чорно-чорних заслужена. Жидівська дружина була рівноправним противником лише в першій частині. Перші ворота здобував Україна у 41' гарною головою Магоцького по розі Максимова. В 43' від голови Кадмаг зі стріли правого лунника. По зміні пізніше Кадмаг зі стріли правого лунника. По зміні пізніше Україна грає концертно, головою Магоцький позначується гарними бігами і стрілами. В 61' добиває Шибала.

бага далеким стрілом другі ворота. В 15' Магоцький випускає Кашоша і цей стріляє треті ворота, а в 20' підписує цей грає на 4:1. Кілька атаків противника лідирує певна оборона України. В 36' Магоцький ефективно стрілом з 20 метрів припечатувє перемогу своєї дружини. Дружина України грає добре, кожний грає спокійно своє завдання без займу слабого пункту у дружині як було. Вислів 700.

МИСТЕЦТВА У. С. С.

Комета—УРСК 3:0 (2:0).
Заслужена виграна Комети, яка скріпилася недавньо кількома новими гравцями.

Чорноморці—Дніпро 1:1 (1:0).

Юрноморці мали перевагу в першій половині, у другій гра більше вирівняно. Ремісний вислід відповідно назагал ходові гри.

МИСТЕЦТВА ЛІГІ.

КРАКІВ. Гарбарія—Чорні 4:0 (1:0)
ВАРШАВА. Варта—Варшавянка 3:2 (2:2).
ЛОДЗЬ. Висла—Л. К. С. 1:1 (1:1).

ЗА ВХІД ДО ОКОУЖНОЇ ЛІГІ.

Львів. П. Сокіл—Погонь (Стрий) 4:0 (1:0).
Львів. Білий Орел—Ольга Бої 14:0 (5:0).
Львів. Погонь І Б—Гасмоней 3:1 (1:0).

На цих змаганнях жидівська публіка, недоволена з одного рішення судді п. Медницького, демонструвала гас голосно й нагально проти нього, що він після закінчення змагань зайшов з трибуни під сороною війська.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ У СТРИЮ.

В днях 12 і 13. ц. м. відбулися у Стрию змагання за мистецтво Стрия в ситківці на 1933 р. Змагання відбувалися на корті спорт. секції місцевого „Сокола“. По довгих і зважених змаганнях до фіналу дійшли пп. Новацький і Яримович Роман. Переміг у п'ятдесятій грі п. Роман Яримович, являв спорт. секції „Сокола“ у Стрию, що тимчасово здобув мистецтво на 1933 р.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ В ПІДГАЙЦЯХ.

ПІДГАЙЦІ. Хортія—Макабі (Рогатин) 2:8 (1:5).

Змагання, що відбулися на розмовному трибі і при несприятливій погоді, стягнули доволі публіки в Рогатин. Програли Хортія вперше в історії, однак високоцінну програму треба приписати фактові, що підгайська дружина виступила з 3-ма резервними. Хортія у складі: Пенкальський В., Вемко, Лавинський; Кучма, Бабак, Сена П.; Левинський П., Бабів, Сена І. Пенкальський С., Воняк. Найслабшою частиною дружини була поміч, що дуже слабо відповідала своєму завданню.

„РУСЬ“ — МИСТЦЕМ СЛОВАЧЧИНИ!

В неділю 13. п. м. відбулися в Жіліні остаточні матчі змагань за мистецтво Словаччини між С. К. „Братислава“ і С. К. „Жіліна“. Переміг доволі несподівано „Жіліна“ 1:0, тому ужгородська „Русь“ здобула мистецтво Словаччини на рік 1933, маючи більше пунктів від своїх обох суперників і краще відношення воріт („Русь“ 6 п., „Жіліна“ 4 п., в. в. 11:6, „Братислава“ 3 п., в. в. 6:8). Це вперше наша репрезентативна одиниця на Закарпатті здобула титул мистця Словаччини, викликаючи тим своїм спортивним осягом небувалу радість у всьому закарпатському громадянстві. Тим успіхом С. К. „Русь“ тішимось і ми та призначимо і наш голос до хору всіх тих, що вітають наших закарпатських братів в їх гарним осягом.

Одновременно в ту саму неділю став мадярським мистцем Словаччини У. М. Т. В. (Ужгород), перемігши „Донавітади“ із Братислави. Словом: Ужгород горю!

„ПЕРШИЙ КРОК“ ЛЕГКОАТЛЕТІВ.

Дня 20. серпня в год. 10 рано на площі С. Б. відбулися легкоатлетичні змагання, т. зв. „Перший крок“ для тих, що ще ніколи до змагань не ставали. Змагання призначені для мужчин і жінок в таких конкурсах: біг 60 м., скоки вдовжні і вгору, метя диском, ратисом,

стусом кулею. Зголошення прийматимуться до 10—12, а також на годину перед змаганнями. Зголошення, які приймуться, будуть виконані в той самий день і в той самий годині і в той самий місцевості. Зголошення, які приймуться, будуть виконані в той самий день і в той самий годині і в той самий місцевості.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ В БУЧАЧІ.

Старанням Рух. Т-ва „Сокіл“ у Бучачі спорт. клуб „Пролом“ і Ставківський спорт. клубом „Гасмоней“ і „Сокіл“ у Бучачі.

12. VIII. Пролом—Гасмоней 5:2 (2:0).

Цілий час змагань перевагу „Пролом“ мав, техніку і гарну комбінаційну гру. Вислів 700. Змагання закінчили в 70 хвилинат гри з перевагою „Пролом“.

13. VIII. Пролом—Буревій 2:2 (1:1).

Під час цих змагань гра рівноцінна та високою рівні. „Буревій“ мав у шостій хвилині кращі змагання в основі та закінчив змагання для „Пролом“ здобув Демичу, одні змагання „Буревій“ Типович із поданням Ашкеназі, валь із подання Типовича. В „Буревій“ змагання в середній половині та три оборони в основі на чолі. „Буревій“ виступив у складі: Мухоморовський І., Чорний І., Кладочний, Островський І., П. Вартків, Барановський, Гипсевич, Ашкеназі, Коваль. В „Пролом“ гарно грали оборони та в основі. „Пролом“ залишив у Бучачі величезну жінку своєю інтелектуальною, комбінаційною гру.

Суддявав оба рази неале п. Філат.

Хто не платить за часопис, підписав пресу.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Театр нечинний з причини феріа.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, дня 17. серпня год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея. (Прем'єра).

П'ятниця, дня 18. серпня год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея.

Субота, дня 19. серпня год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея.

Кіна.

АДРІА: „Пачкарі“.

АПОЛЬО: „Анджеліка“ (Зуз. Мервіль).

АТЛАНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.

КАСІНО: „Темний острів“.

КОПЕРНИК: „Сміх у печі“, „Кон і Келлі в тарапатах“.

МАРУСЕНЬКА: „Сміх у печі“, „Кон і Келлі в тарапатах“.

МІРАЖ: „Фла і Флап“, „Олівер Париза“.

МУЗА: „Що може Париза“, „Медовий місяць“.

ПАЛЯС: „Переслідувана долею“.

ПАН: „Чоловік малпа“.

ПАСАЖ: „Пат і Патахон на зальотах“, „Герой кровавої арени“.

СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.

ХИМЕРА: „Сальто морталя“ та комедія „Заздрісний шофер“.

УТІХА: „Побіда чорного Джека“ й ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 17. серпня 1933.

Мор. Острава (263,8) 20.00 Оперетка, Мідань (331,4) 11.15 оркестра, 20.30 „Дон Хуан“ оп. Моцарта, Гельсінгфорс (368,1) 19.55 Спів, Білгород (429,7) 12.05 Циг. музика, Рим (441,2) 17.15 Концерт, Відень (515,1) 12.00, 17.25, 19.00 Концерт, Будапешт (550,5) 18.40 Спів, 20.10 Циг. музика, Харків (937,5) 9.00 Труба оркестра, 13.50 Сп. кuartет, 17.40 Авіація, 18.30 Концерт із „Березіла“.

П'ятниця, 18. серпня 1933.

Бресля (325) 17.10 Шубертіві, Двожаківі та Брамсові пісні, 20.00 Найгарніші німецькі нар. пісні, Брно (341,7) 19.55 Церковний хор, Букарешт (394,2) 17.00, 18.15 Військ. музика, Білгород (429,7) 12.05 Нар. пісні, 21.00 Спів, Рим (441,2) 17.15 Концерт, Відень (515,1) 17.20 Солісти, 19.15 „Козі фан тутте“ оп. Моцарта,

Мінхен (532,9) 18.30 Концерт, Харків (937,5) 8.30 Концерт бажань, 13.50 Радіо-композиція, 15.00 Трубні інструменти, спів, 16.00 Арій з опер і опереток, 17.30 Трансм. з театру, 21.30 Музика.

Львівське радіо.

Четвер, 17. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авіація, 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 15.50, 22.40 Грамофон, 16.00 Для дітей: „Монгольські дити“, „Відки походить і що нам дає вугіль?“, 16.30 Арій та пісні (Корфінна), 17.00 Праця поза домом матер-робітниця, 17.15 Легка музика, 18.15 Відч.: Варшавська любов, 18.35 Фортепіан, 19.40 Фейл: „Рекордаманія“, 20.00—21.10 Музика, спів (Вол. Качмар, бас), 21.00 Річні комунікат, 22.00 Пісні й пісеньки (Мар. Поповичівна, сопрано), 22.25, 22.26 Спортові вістки.

П'ятниця, 18. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авіація, 12.05, 12.35 Концерт оркестри, 14.55, 15.15, 15.50, 16.00, 22.00 Грамофон, 17.05 Балачка про моду, 17.15 Солісти (Ранів-Совіальська, меццосопран; Совіальський, тенор), 18.00 Відч.: Сучасна Польща, 18.55 Балачка про оп. „Козі фан тутте“ Моцарта, 19.15—20.55 Трансм. із Зальцбурга через Відень оп. „Козі фан тутте“, 20.45 Туристична балачка, 22.05 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

Гроші.

У середу рано Банк Польський платив за долара 6.50 зол. Приватно 6.52—6.54, при міжнароднім обрахуванні 6.68.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 16. серпня ц. р.: За масло 2.70 зол., за молоко 1.70 сол., сметану 70 сол., за копу, яєць 3—4 сол. Тенденція на масло, сметану і яєць удержана, на молоко слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ВПИСИ до Мужеської Доповняючої Фахової Школи „Рідної Школи“ ім. Б. Грінченка у Львові, вул. Городоцька 95, відбуваються в днях 16, 17, 18 і 21. серпня ц. р. від год. 5—7 вечером в домашній школі. Приймають термінатори шкільського, столярського, шевського та споріднених фахів.

Практичні Курси „Сільського Господаря“ в Ячній. Подавмо до відома, що з дням 1. вересня ц. р. починається в районі Практичних Курсів „Сільського Господаря“ в Ячній IV. Курс сільсько-господарської кооперації. Він буде тривати один місяць, себто до 31. вересня ц. р. Далше дня 1. жовтня зачється V. Курс годівельно-ветеринарний, який покінчиться 31. листопада. Подавмо до відома, що на оба чергові курси будуть прийняті нові учасники. По ближчій інформації просимо звертатися до Управи Практичних Курсів „Сільського Господаря“ в Ячній, пошта в місті. Кошти удержання є такі: 5 зол. вписового, 20 зол. місячна оплата за науку і 30 зол. удержання. — Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові, Ринок ч. 10 II.

Управа коледжальної гімназії ім. І. Франка в Дрогобичі, подає до відома: 1) В цій році будуть: II. кл. (вступна), I. кл. гімназії нового типу, IV., V. і VI. гуманістичного типу, VII. і VIII. кл. класичного і гуманістичного типу. 2) Додаткові вписи відбудуться від 17. до 20. серпня. 3) Додаткові вступні іспити розпочнуться дня 21. серпня ц. р. Замісцеві учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі ім. І. Христодула при вул. Св. Івана ч. 22. — Управа. 206 1—3

Торговельня „Діакола Т-ва „Просвіта“ у Львові, Корняків 1/III. приймає вписи щодня між год. 10—12. — Управа Школи. 170 3—4

Додаткові вступні іспити до I. кл. гімназії нового типу С. С. Васильянок у Станіславові, відбудуться дня 24. серпня 1933 в год. 9-й. Вписи приймаються кожного дня від 9-ої до 13-ої. — Управа. 208

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

СТАНЦІЯ для учениць(ки), окрема кімната, п'яніно. Калимонова, св. Петра 19 а. 210 1—1

ПРОФЕСОР приймає двох учнів на станцію. Поміч у науці. Львів, Я. Германа 26. 207 1—2

ПРИЙМУ ученицю(ка) з доброго дому з цілим удержанням. Опіка добра есенгуальна поміч у науці, німецька кооперація, Коперника 42 а, II. пов. 211 1—3

ПРИЙМУ учениць(ки) на станцію РУДНИЦЬКИЙ, Львів, вул. Св. 2 Б/II. м. 6. близько гімназії. 210

УЧЕНИЦІ та студентки приймуть канію з цілим удержанням. Коперника, адорони та ангелі собою Сикстуська 58 А, II. п. д. 210

ПРИЙМУ на станцію 1—2 учениць(ки), вул. Тереса 2 „С“, дня 19. 210

УЧЕНИКА на станцію приймуть: Сикстуська, Вірменська 3, II. (Народна школа). 210

ВУГОЛЬ: Колитик, Байка 14. 203

ПРИЙМУ на мешкання з харчем учениць(ки). Дешеве. Комітет 212

ПРИЙМУ учениць(ки) або п'яніно цілю. Я. Голубовська, Руська 11 ганок ліворуч. 210

П'ЯНІНО концертне, знаходиться дам, вул. Гірсова 6, (торговельна) 26/2

ПРИЙМУ на мешкання з харчем 2 п'яніно. Відомість в „Діло“ „Діла“. 210

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОБСЛУГА САМОХОДІ

Склад оригінальних запчастин і всьляких самоходних деталей. Репарації автостатів кооперативної організації.

Негайна стація обслузі з цілю цілю.

Стація бензинова і газова.

Однокіле у Львові авторизовані представники FORD — MOTOR — COM.

„ВЕКАТЕ“

вул. Зиблікевича 13, тел. 210

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальти оголошених.

1 м. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошені . . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надісланий і некролога 0.40
1 „ „ в тексті і новинах 0.48
1 „ „ на першій сторінці 0.55

Дрібні оголошення від слова:

натрикопійні . . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєма і т. п. 0.10
шукаючи праці 0.08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/4 . . . . .

„ 1/2 . . . . .

„ 1/3 . . . . .

„ 1/8 . . . . .

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександр Костин.

Видає Видавничий Спілка „Діло“.

З друковані Вих. Спілка „Діло“.